

BARRAQUES DE MONT-ROIG DEL CAMP

Baix Camp

Construccions de pedra seca

Distància	14 km
Desnivell acumulat	122 m
Nivell de dificultat	Fàcil
Data	5 de gener de 2019
Cartografia	Ed. Piolet: Serra de Llaberia (1:20000)
Recursos consultats	Tríptic editat pel Centre Miró «Ruta de les barraques de pedra seca»
Per saber-ne més	http://pedrasecamont-roig.com http://wikipedra.catpaisatge.net
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/barraques-de-mont-roig-del-camp-32329929

En arrabassar els camps erms per a poder-los conrear, sovint afloraven pedres de forma més o menys abundant. Les utilitzaven els pagesos per construir habitatges com les cabanes o barraques, per als marges de les feixes de conreu i també per bastir pous, aljubs o tines.

Aquestes elements foren construïts amb la tècnica de la pedra en sec, que consisteix en anar encaixant pedra amb pedra, sense cap material d'unió com el ciment, el guix o la calç. Requeria coneixements i experiència. En el cas de les barraques calia donar a les pedres un lleuger desnivell vers l'exterior, per facilitar que l'aigua de la pluja llisqués enfora. El portal s'orientava a migdia per aprofitar el sol i a recer de les mestralades. Damunt de la coberta s'hi acostumava a posar una capa de terra i pedruscall on s'hi plantaven lliris de Sant Josep que, amb les seves fines arrels, relligaven i aïllaven el sostre.

També construïen els marges que esglaonaven els pendissos del terreny per facilitar-ne el conreu. I alçaven els murs que separaven les propietats i delimitaven els camins. Si amb tot això encara sobrava pedra, s'amuntegava harmònicament en els clapers. Sovint trobem munts de pedres amb una perfecta distribució definint formes geomètriques amb una certa intencionalitat estètica.

(Font: Esther Bargalló i Martí Rom)

Al terme de Mont-roig hi ha catalogades cent-quaranta una barraques, algunes declarades Bé Cultural d'Interès Local. I cinc d'elles Bé Cultural d'Interès Nacional. El Centre Miró ha dissenyat un itinerari amb una tria d'onze d'aquestes barraques, les més significatives. El que proposem les visita juntament amb algunes més. També n'hem senyalat altres de properes, per si us poden resultar d'interès. El podeu fer a peu, ideal en bicicleta. També en vehicle tot caminant per apropant-vos a les barraques.

Sigueu especialment curiosos en la vostra visita: les barraques estan situades en paratges de propietat privada, alguns d'ells encara amb conreus actius.

Accés

La primera barraca del recorregut la trobarem en un camí carreter passats set-cents metres del quilòmetre 18 de la carretera T-310. A la cruïlla hi ha un rètol de fons negre amb la llegenda «B1». Està situada uns noranta metres camí endins.

Barraca del Tutu (B1)

De planta el·líptica, amb dos contraforts laterals que fan de paravent i un altre semicircular. El portal és d'arc d'ametlla, també anomenat apuntat o primitiu. La coberta és de falsa cúpula, tancada per la pedra clau i el recobriment de pedruscall. Tot i no ser una construcció de grans dimensions, el seu interior té l'alçada d'una persona.

Barraca del Morell

De planta bessona-composta, portal d'arc d'ametlla i coberta de falsa cúpula. Té una fornícula a l'estança interior.

Barraca del Nan

De planta circular, portal d'arc d'ametlla i coberta de falsa cúpula. La paret frontal, sobre la llinda, està esquerdejada amb ciment. Té dues fornícules.

Barraca propera al camí de l'Aufinac

Un cop hem creuat el barranc de la Porquerola i pres el camí de l'Aufinac, és la primera barraca que localitzem seguint uns setanta metres per un ramal a la dreta. De planta circular, portal d'arc de mig punt, coberta de falsa cúpula i contraforts als laterals.

Barraca de cal Rabosa (B8)

De doble planta. La més antiga és la de la dreta, més baixa i de coberta plana. Presenta una planta rodona, un portal amb muntants verticals i arc pla i una cobertura de pedruscall. Es va bastir amb pedres rectangulars de gran mida. La de l'esquerra, acabada en falsa cúpula i coberta amb grans lloses, es va construir posteriorment i es va adossar a la primera, aprofitant-ne la paret comuna. És de planta irregular i té un portal d'arc d'ametlla. Al seu interior una fornícula com a menjadora. El contrafort posterior és en rampa, útil per accedir a la coberta.

Barraca del «Ventanes» (B7)

Vestida amb grans pedres. Parcialment restaurada. Tancada en falsa cúpula, la seva planta és circular i el portal d'arc de mig punt. Al lateral dret un contrafort fins a mitja alçada i contrafort posterior. A l'interior un cocó i una fornícula. La coberta és de pedruscall, amb lliris de Sant Josep.

Barraca dels Comuns del Pellicer (B6)

Monumental de 4,3 metres d'alçària. De planta rodona, diàmetre interior de 4,1 amb coberta de falsa cúpula. El portal és d'arc pla i amida 1,6. Encastats als seus murs interiors, dues fornícules i dos cocons. El coronament de l'obra, acabat en punxa, és de terra i grans lloses. Destaca l'armònica col·locació de les pedres, sobretot a la part posterior. Contrafort perimetral complet.

Barraca de l'Aiguader (B5)

De planta circular, adossada a un marge. La falsa cúpula està arranjada amb ciment. El recobriment és de pedruscall i ciment. Portal d'arc d'angle amb dues grans llindes encavallades. Contrafort perimetral complet. A l'interior hi ha tres cocons i una fornícula.

Barraca sota la línia d'alta tensió

Circular, de falsa cúpula, portal de llinda plana i contrafort perimetral complet. Té tres cocons. Al la coberta hi ha crescut atzavares.

Barraca del Miquel Terna (B9)

Construcció de planta circular amb coberta de falsa cúpula i recobriment de pedruscall. Portal d'arc de mig punt, quins muntants abasten tot el frontal. Bastida sobre un llit rocallós, s'hi va practicar un forat circular utilitzat com a aljub. Encastats hi ha dos cocons. Al lateral esquerre un espai destinat a l'animal amb una menjadora.

Barraca del Jaume de la Cota (B11)

Sorprèn la perfecció del contrafort perimetral i de la coberta exterior de doble casella troncocònica, formats per un conjunt de pedres irregulars de mitjana grandària. La coberta comença amb falsa cúpula i acaba en cúpula, tancada per la

pedra clau. L'ampli coronament de la barraca és de terra i herbes. A la part posterior hi ha graons per accedir-hi.

És la més gran de Mont-roig. De planta circular amb un diàmetre interior de 4,3 metres i una alçària de 3,95. Presenta un portal d'arc pla. A l'interior té tres cocons i una fornícula.

Barraca de les Atzavares (B10)

Froncosa coberta d'atzavares que li dóna nom i aparença diferents. Bastida amb pedres grans i arrodonides, de planta circular, falsa cúpula i portal amb arc de mig punt sobre el que hi destaca un voladís. Té quatre cocons i un amagatall al lateral dret, que va aparèixer al restaurar-la.

Barraca en espiral (B4)

Es caracteritza per la seva coberta exterior de forma tronco-cònica esglaonada. De planta circular i falsa cúpula. La gran pedra cobertora que corona el sostre, que és practicable, per facilitar la sortida de fums. El portal és de llinda plana. Té dues fornícules.

Barraca dels Iliris (B3)

De planta circular amb coberta de falsa cúpula. Portal amb arc de mig punt protegit per un voladís. A l'interior té un cocó i una fornícula. El recobriment és de pedruscall i abundants Iliris de Sant Josep. D'aquí li ve el nom.

Barraques al camí de les Terres Noves

En el sentit de la marxa es localitzen tres barraques més a la dreta del camí. Totes de planta circular i de falsa cúpula. La primera d'elles amb portal d'arc de mig punt i tres cocons a l'interior. Un rètol demana que no s'hi accedeixi per perill d'esfondrament. Vuitanta-cinc metres més endins una segona barraca amb portal d'arc pla. Dos-cents metres camí enllà, a l'alçada d'una bifurcació i separada uns vuitanta i escaig la tercera barraca, recolzada en un mur amb portal d'arc de mig punt.

De nou al camí seguim cent-vint-i-cinc metres per localitzar a l'esquerra una quarta barraca (B2) de planta irregular amb una mena de paravent al lateral esquerre. La coberta és de falsa cúpula i el portal d'arc d'ametlla que, com la part inferior interna, està esquerdejat amb argamassa. A la paret interior hi ha una fornícula.

A la mateixa alçada que aquesta, però a vuitanta metres a la dreta del camí hi ha la barraca del Miquel Blanch «Miqueló». De planta irregular, el contrafort perimetral és un gran claper. Té coberta de falsa cúpula i portal d'arc pla. S'ha reparat amb ciment.

Itinerari relacionat: [La Capona](#)